Václav IV.

Str. 77 - 78

Zhoršení poměrů v českých zemích

Václav IV. jako syn Karla IV.

- Dědic trůnu a českých zemí, titul římský král a král český. Císařskou korunu však nezískal (co je k tomu zapotřebí?).
- Bratr Jan Zhořelecký a Zikmund Lucemburský získali některé vedlejší země Koruny české (?)

Epidemie moru, hospodářská krize

- 1380 největší epidemie moru v českých zemích - zemřelo 10 - 15 % obyvatelstva
 → pocity zbožnosti, zvýšený zájem o bibli a církevní teorie
- Zhoršení hospodářských poměrů: méně stříbra v kutnohorských dolech, klesání hodnoty českých grošů, úbytek příjmů pro vrchnost (dávky stanoveny "na věčné časy"), úbytek lidí, nedostatek peněz na veřejné stavby, lapkovství (?)

Spor Václava s Janem z Jenštejna

- Snaha arcibiskupa podílet se na řízení státu (jmenování biskupů) - nesouhlas Václava IV
- 1393 nechal panovník zmučit Jenštejnova spolupracovníka Jana z Pomuku a jeho mrtvé tělo vhodit do Vltavy (legenda o sv. Janu Nepomuckém)
- Některé historické prameny hovoří o tom, že Jan kritizoval samotného krále, jiné, že nechtěl vyzradit králi zpovědní tajemství královny, jíž měl být zpovědníkem. V 18. stol. byl svatořečen.

Václav a česká šlechta

- Vysoká šlechta poznala, že Václav není tak schopným panovníkem jako jeho otec
 - snaha ujmout se řízení české vnitřní politiky
- Šlechta dokonce Václava 2x zajali a uvěznili. Václav se proto raději obklopoval rádci z řad nižší šlechty a měšťanstva

Zahraniční politika za Václava IV.

- Papežské schizma 2 papežové (Avignon, Řím), Václav se nedokázal přiklonit ani na jednu stranu
- Ovlivněn Francií (kterého papeže podporovala?) a nestabilní vnitřní politickou situací, neodvážil se odjet do Říma nechat se korunovat římským císařem
- V r. 1400 zbaven hodnosti římského krále
- Jeho konkurenti byli zároveň jeho příbuzní (Zikmund Lucemburský, Jošt Moravský)